

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි]
 முழுப் பதிப்புரிமையுடையது)
 All Rights Reserved)

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන සෞඳ්‍ය සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 1996 අගෝස්තු සේවයේ බොහෝම තරාතරයට පත්කිරීම (உயர் தர) பரීட்சை, 1996 ஓகஸ்த் General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 1996					
රසායන විද්‍යාව II இரசாயனவியல் II CHEMISTRY II	<table border="1" style="margin: auto;"> <tr> <td colspan="2">04</td> </tr> <tr> <td style="width: 50%;">S</td> <td style="width: 50%;">II</td> </tr> </table>	04		S	II
04					
S	II				
සෑ තුනයි / மூன்று மணி / Three hours					

විභාග අංකය : .....

මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කඩදාසි තුනකින් යුක්ත වේ. පිළිතුරු ලැපදීමට පෙර
 ඒවා පිටු අංක අනුව පිළියෙල කර ගන්න.

ගණක යන්ත්‍ර භාවිතයට ඉඩ දෙනු නො ලැබේ.

මේ ප්‍රශ්න පත්‍රය "අ", "ආ" සහ "ඇ" යන කොටස් තුනකින් යුක්ත වේ. කොටස් තුනට ම නියමිත කාලය
 සෑ තුනයි.

"අ" කොටස - ව්‍යුහගත රචනා

සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. ඔබේ පිළිතුරු ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ඉඩ සලසා ඇති තැන්වල ලිවිය යුතු ය.
 මේ ඉඩ ප්‍රමාණය පිළිතුරු ලිවීමට ප්‍රමාණවත් බව ද දීර්ඝ පිළිතුරු බලාපොරොත්තු නො වන බව ද සලකන්න.

"ආ" කොටස සහ "ඇ" කොටස - රචනා

එක් එක් කොටසින් ප්‍රශ්න දෙක බැගින් තෝරා ගෙන ප්‍රශ්න හතරකට පිළිතුරු සපයන්න. මේ සඳහා සසඳනු
 ලබන කඩදාසි පාවිච්චි කරන්න. සම්පූර්ණ ප්‍රශ්න පත්‍රයට නියමිත කාලය අවසන් වූ පසු "අ", "ආ" සහ "ඇ"
 කොටස් එක් උක්තර පත්‍රයක් වන සේ "අ" කොටස උඩින් නිශ්චිත පරිදි අමුණා, විභාග කාලාධිකාරීට භාර
 දෙන්න.

ප්‍රශ්න පත්‍රයෙහි "ආ" සහ "ඇ" කොටස් විභාග කාලාවර්ත පිටතට ගෙන යා හැකි ය.

$$\begin{aligned}
 \text{සර්වත්‍ර වායු නියතය, } R &= 8.314 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1} \\
 &= 0.0821 \text{ atm K}^{-1} \text{ mol}^{-1}
 \end{aligned}$$

සැ. යු. ඉංග්‍රීසි හෝ ඩෑච් අකුරු පහත සඳහන් අර්ථ දෙන අද්‍රව්‍ය කෙටි යෙදුම් වශයෙන් භාවිත කර ඇත.

- aq = ජලීය
- atm = වායුගෝල
- C = සෙල්සියස් හෝ සෙන්ටිග්‍රේඩ් හෝ කුලෝම්
- g = වායු හෝ ගෑස්ම
- l = ද්‍රව හෝ ලීටර්
- mol dm⁻³ = ඝන ඩෙසිමීටරයට මවුල
- mol l⁻¹ = ලීටරයට මවුල
- s = සහ හෝ තත්පර

වෙනත් කෙටි යෙදුම් සඳහා නියමිත භාවිතයට අනුව ම වේ.

"අ" කොටස - ව්‍යුහගත රචනා

ප්‍රශ්න හතරට ම පිළිතුරු සපයන්න. එක් එක් ප්‍රශ්නයට ලකුණු 10 බැගින් ලැබේ.

1. (a) X නමැති මූලද්‍රව්‍යය XH_3 සහ XS යන රසායනික සූත්‍ර ඇති සංයෝග සාදයි. XH_3 ජලය සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරයි. XS ජලයෙහි ද්‍රවණය වේ. මෙම ද්‍රාවණය බන්සන් දල්ලට වර්ණයක් ලබා දෙයි.

(i) X මින් කුමක් විය හැකි දැයි සහන කොටුවෙහි සඳහන් කරන්න.

Na, Mg, Al, K, Ca, Fe, Co, Ni, Cu, Zn.

X =

(ii) X හි ඉලෙක්ට්‍රෝන වින්‍යාසය $1s^2, 2s^2, \dots$ ආදී වශයෙන් සාමාන්‍ය ආකාරයට ලියන්න.

(b) $H_2S_2O_7$ යන අණුක සූත්‍රය ඇති සංයෝගය ජලය $BaCl_2$ සමඟ සුදු අවස්ථාපයක් දෙයි. මේ ප්‍රතික්‍රියාවේ දී කාසය ද සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් මුක්ත වේ. $H_2S_2O_7$ අණුවේ සල්ෆර් පරමාණු දෙක සර්වසම වන අතර ම, ඔක්සිජන් පරමාණු හතරක් ද සර්වසම වේ. $H_2S_2O_7$ අණුව සඳහා ව්‍යුහ සූත්‍රයක් යෝජනා කරන්න.

(c) සහන සඳහන් සංයෝගවල රසායනික සූත්‍ර උචිත කොටුවල ලියන්න.

	සංයෝගය	රසායනික සූත්‍රය
(i)	බෙරිලියම් හයිඩ්‍රොජනයිඩ්	
(ii)	ක්‍රෝමික් ඔක්සිඩ්	

2. (a) වැඩිපුර ව ඇති ක්ලෝරීන් දියර සමඟ අයදුම් ප්‍රතික්‍රියා කළ විට, HIO_3 සහ HCl සෑදේ. මේ ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා තුළිත රසායනික සමීකරණයක් ලියන්න.

- (b) සහ නිරපද්‍රව්‍ය සෝඩියම් ඔයිඩ් කාබනේට් සහ සහ නිරපද්‍රව්‍ය සෝඩියම් කාබනේට් යන මේවායින් සමන්විත මිශ්‍රණයකින් 0.305 g තදින් රත් කරන ලදී. මෙයින් ලැබෙන ක්ෂය ජලයෙහි ද්‍රවණය කර, එයට ජලීය කැල්සියම් ක්ලෝරයිඩ් වැඩිපුර එකතු කරන ලදී. මෙයින් සෑදෙන කැල්සියම් කාබනේට් අවක්ෂේපය පෙරා වෙන් කර, එයලා එහි බර සිරා ගන්නා ලදී. මෙම කැල්සියම් කාබනේට්හි ස්කන්ධය 0.200 g විය. අනෙක් සඳහන් මිශ්‍රණයේ සෝඩියම් ඔයිඩ් කාබනේට් : සෝඩියම් කාබනේට් මවුල අනුපාතය ගණනය කරන්න.
(H = 1; Na = 23; Ca = 40; O = 16; C = 12)

(c) එක ම ආරම්භක රසායනික ද්‍රව්‍යය වශයෙන් ඔබට සපයා ඇත්තේ ජලීය පොටෑසියම් ක්ලෝරයිඩ් ද්‍රාවණයක් පමණක් යයි සිතන්න. විද්‍යාගාරයක සාමාන්‍යයෙන් සිටින පහසුකම් ද ඔබට සපයා ඇත. මෙම තත්ත්ව යටතේ දී, ඔබට සපයා ඇති ජලීය මැග්නීසියම් සල්ෆේට් ද්‍රාවණයක් සහ ජලීය සිත්ක් සල්ෆේට් ද්‍රාවණයක් ඔබ රසායනික ව එකිනෙකින් වෙන් කර හඳුනා ගන්නට ඔබේ හැකියාවන් කෙරෙහි දැයි පැහැදිලි ලෙස දැක්වන්න.

3. (a) A නැමති කාබනික සංයෝගයෙහි C, H සහ N පමණක් සිටියේය. A සංයෝගයෙන් එක්කරා ස්කන්ධයක් උච්ඡේදනය දැක්වූ කළ විට, කාබන් ඩයොක්සයිඩ් සහ ජලය 4:3 යන මවුල අනුපාතයෙන් ලැබුණි. මේ දත්තයේ දී හයිඩ්‍රජන් ද ලැබුණි. A හි නිරවද්‍ය සාපේක්ෂ අණුක ස්කන්ධය හරියට ම 164 වේ. A හි අණුක සූත්‍රය නිර්ණය කරන්න.
(C = 12 ; H = 1 ; N = 14)

(b) B නැමිනි කාබනික සංයෝගයෙහි අණුක සූත්‍රය C_7H_9N වේ. B ට නිශ්චය හැකි ව්‍යුහ සියල්ල ම අඳින්න.

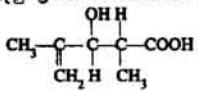
(c) සහක සඳහන් සංයෝගයන් සිදු කළ හැකි ආකාරය දැක්වන්න. අවශ්‍ය ප්‍රතිකාරක හා ප්‍රතික්‍රියා කක්ෂවල උචිත ස්ථානවල පැහැදිලි ව සඳහන් කළ යුතු ය.

සැ. ක්‍රි. නිමයේ යෝජිත සංයෝගයන් ප්‍රමාණ අනවශ්‍ය ලෙස දීර්ඝ වේ නම් නිමව උපරිම ලකුණු හතර ලැබේ.

(i) එක ම ආරම්භක කාබනික සංයෝගය ලෙස $HC\equiv CH$ උපයෝගී කර ගනිමින් $CH_3C\equiv CCOOH$ සංයෝගයෙහි නිර්මාණය කිරීම

- (ii) එක ම ආරම්භක කාබනික සංයෝගය ලෙස $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}$ උපයෝගී කර ගනිමින්,
 $(\text{CH}_3\text{CH}_2)_2\text{C}-\text{OH}$ සංයෝගයේ නිර්මාණය කිරීම.
 CH_3

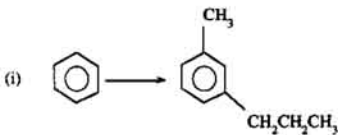
4. (a) පහත දැක්වෙන ව්‍යුහය ඇති සංයෝගය IUPAC නාමකරණයට අනුකූලව නම් කරන්න.
පැයු. ශ්‍රීමාන සම්බන්ධීකරණය හෝ සලකා හරින්න.

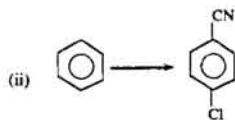

(b) පහත දැක්වෙන ආකලන ප්‍රතික්‍රියාවට අදාළ යාන්ත්‍රණය දක්වන්න.

(c) පහත දැක්වෙන පරිවර්තන සිදු කළ හැකි ආකාරය දක්වන්න. අවශ්‍ය ප්‍රතිකාරක හා ප්‍රතික්‍රියා කන්තට උචිත ස්ථානවල පැහැදිලි ව සඳහන් කළ යුතු ය.
පැ. යු. ඔබේ ජ්‍යෙෂ්ඨ පරිවර්තන ක්‍රමය අනාවකා ලෙස දීර්ඝ වේ නම්, ඔබට උපරිම ලකුණු හෝ ලැබේ.

3 (04) රසායන විද්‍යාව II

අ.පො.ස. (උසෙස) 1996

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි]

முழுப் பதிப்புரிமையுடையது)

All Rights Reserved]

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 1996 අගෝස්තු
 සේවාවට බොහෝම දුරාතරාප්තකරණ (උසස්) පරීක්ෂණය, 1996 ඉසෙහි
 General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 1996

රසායන විද්‍යාව II
 இரசாயனவியல் II
 CHEMISTRY II

04	
S	II

"අ" කොටස - රචනා

ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න. එක් එක් ප්‍රශ්නයට ලකුණු 15 බැගින් ලැබේ.

5. (a) $PV = \frac{1}{3} nV \bar{c}^2$ යන සමීකරණය උපයෝගී කර ගනිමින් ඇවෝගැඩ්රෝ නියමය ව්‍යුත්පන්න කරන්න.
- (b) මේ ප්‍රශ්න කොටස අ.පො.ස. උසස් පෙළ ශිෂ්‍යයින් විසින් වායුවල මවුලික පරිමාව පරීක්ෂණාත්මක ව නිර්ණය කිරීම හා සම්බන්ධ වේ.
- (i) ස්කන්ධය 1.50 g වන කැල්සියම් කාබනේට් නිදර්ශකයක් රත් කර, උෂ්ණත්වය 27° C දී හා වායුගෝලීය පීඩනය 750 mm Hg යටතේ දී CO₂ වායුව 360 ml රැස් කර ගන්නා ලදී. ඉහත දත්ත අනුව, ස.උ.පී. දී CO₂ හි මවුලික පරිමාව ගණනය කරන්න. (Ca = 40, O = 16 ; C = 12 ; 1 atm = 760 mm Hg)
- (ii) ඔබට ලැබෙන උත්තරය සහ අවස්ථාපිත සම්මත අගය අතර වෙනසක් ඇති විට සඳහා හේතු සහක් පැහැදිලිව හා වෙන් වෙන් ව ඉදිරිපත් කරන්න.
- (c) එක්තරා නිසා පරිමාවක් ඇති භාජනයක් තුළ H₂ වායුව සහ He වායුව තිබේ. 0° C දී මේ භාජනය තුළ පීඩනය 0.89 atm විය. මේ භාජනය තුළට CH₄ 0.03 mol ඇතුළු කර, උෂ්ණත්වය 107° C වන තෙක් භාජනය රත් කරන ලදී. එවිට භාජනය තුළ පීඩනය 1.65 atm දක්වා වැඩි විය. මේ පරීක්ෂණය ආරම්භයේ දී, භාජනය තුළ H₂ හි ආංශික පීඩනය He හි ආංශික පීඩනය මෙන් දෙගුණයක් වූණි නම්, පරීක්ෂණය අවසානයේ දී භාජනය තුළ He මවුල කාගය ගණනය කරන්න.
- පැ.පු. මේ කන්තව යටතේ දී වායු තුන ම පරිපූර්ණ ලෙස හැසිරෙන බව ද භාජනයේ පරිමාව වෙනස් නො වන බව ද උපකල්පනය කරන්න.
6. (a) (i) $V \text{ dm}^3$ යන පරිමාවක් තුළ පවතින, පහත දැක්වෙන සමතුලිතය සලකන්න.
- $$\text{RCOOH (l)} + \text{R'OH (l)} \rightleftharpoons \text{RCOOR' (l)} + \text{H}_2\text{O (l)}$$
- RCOOH 1 mol සහ R'OH 1 mol එක්තරා උෂ්ණත්වයක දී සමතුලිත කන්තවයට පත් වූ විට, එස්ටරය x mol පැදැදි යයි උපකල්පනය කරන්න. උක්ත උෂ්ණත්වයේ දී මේ සමතුලිතය සඳහා $K_c = \frac{x^2}{(1-x)^2}$ බව සාධනය කරන්න.
- (ii) එතනෝල් සහ එතනොයින් අම්ලය අතර ප්‍රතික්‍රියාව සාත්‍ව සල්පියුරික් අම්ලය මගින් උත්ප්‍රේරණය වේ. මේ ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා කාමර උෂ්ණත්වයේ දී K_c අගය ඔබ නිර්ණය කරන ආකාරය පැහැදිලි ලෙස හා සංකීර්ණ ව විස්තර කරන්න.
- (b) NaOH ද්‍රාවණයකින් 25.0 cm³ උද්භිත කිරීම සඳහා 0.05 mol dm⁻³ HCl ද්‍රාවණයකින් 50.0 cm³ අවශ්‍ය විය. එක්තරා උෂ්ණත්වයක දී මෙම NaOH ද්‍රාවණය Ca(OH)₂ වලින් සංතෘප්ත කරන ලදී. මෙම සංතෘප්ත ද්‍රාවණයෙන් 25.0 cm³ උද්භිත කිරීම සඳහා උක්ත HCl ද්‍රාවණයෙන් 65.0 cm³ අවශ්‍ය විය. උක්ත උෂ්ණත්වයේ දී Ca(OH)₂ හි ද්‍රාව්‍යතා ගුණිතය ගණනය කරන්න.

[අනෙක් පිට බලන්න.

(c) (i) $Mg(OH)_2$ හි ද්‍රාව්‍යතා ගුණිතය ඉහත (b) හි සඳහන් ක්‍රමයට සමාන වන ක්‍රමයක් මගින් ඔබට නිර්ණය කළ හැකි වේ ද? ඔබේ ප්‍රතිචාරය සඳහා හේතු ඉදිරිපත් කරන්න. ඉදළ උෂ්ණත්වයේ දී $Mg(OH)_2$ හි $K_{sp} = 10^{-12} \text{ mol}^3 \text{ dm}^{-9}$.

(ii) $Al(OH)_3$ හි ද්‍රාව්‍යතා ගුණිතය ඉහත (b) හි සඳහන් ක්‍රමයට සමාන වන ක්‍රමයක් මගින් ඔබට නිර්ණය කළ හැකි වේ ද? ඔබේ ප්‍රතිචාරය සඳහා හේතු ඉදිරිපත් කරන්න.

7. (a) ලෝහවල පැවැත්මක් ඒවා නිස්සාරණය කිරීමේ පොදු ක්‍රමයක්, විද්‍යුත් රසායනික ක්‍රමයේ එම ලෝහ දැන ස්ථානවලට සම්බන්ධ කළ හැකි ආකාරයත් පැහැදිලි ලෙස විස්තර කරන්න.

(b) (i) සාන්ද්‍රණය, පීඩනය සහ උෂ්ණත්වයේ වෙනස්වීම් මගින් රසායනික ප්‍රතික්‍රියාවක ශීඝ්‍රතාව කෙරෙහි බලපාන සාධක පාලනය කරන්න.

(ii) තඹයේ සල්ෆේට්/අම්ල ප්‍රතික්‍රියාවේ ශීඝ්‍රතාව සහ තඹයේ සල්ෆේට් සාන්ද්‍රණය ඉතර කිරීමේ සම්බන්ධතාව නිර්ණය කිරීම සඳහා ඔබ විද්‍යාගාරයේ දී සිදු කර ඇති පරීක්ෂණයක් සංකීර්ණයෙන් විස්තර කරන්න.

(c) $H_2(g)$ සහ $I_2(g)$ ඉතර ප්‍රතික්‍රියාව උත්ප්‍රේරණය කරන ද්‍රව්‍යයක් ඔබට සපයා ඇත. සාමාන්‍ය උෂ්ණත්වයේ දී උත්ත ප්‍රතික්‍රියාව සමතුලිත තත්ත්වය කරා ගෙන ඒමේ දී උපරිම උත්ප්‍රේරකය ඇතිව ගණයෙන් ම කාර්යක්ෂම වන බව සලකා ගනිය යුතුය. ඔබ පැහැදිලිව විදහා දක්වීම සඳහා සරල පරීක්ෂණයක් සංකීර්ණ ව ඉදිරිපත් කරන්න.

8. (a) විකිරණශීලීතාව මනුෂී කිරීම සඳහා ඇති ක්‍රම දෙකක් පිළිබඳ සංකීර්ණ විස්තර ලියන්න.

(b) $C_2H_4(g)$ හි සමමිත උත්පාදන රත්කැලපිය පරීක්ෂණයක් මත ව නිර්ණය කළ හැකි ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

(c) රත්කරා සලිය ද්‍රාවණයක් $25^\circ C$ දී HCl වලට සාපේක්ෂ ව 1.00 mol dm^{-3} වන ඉතර, $RCOOH$ යන කාබොක්සිලික් අම්ලයට සාපේක්ෂව 0.10 mol dm^{-3} වේ. $25^\circ C$ දී $RCOOH$ හි $K_a = 2.0 \times 10^{-5} \text{ mol dm}^{-3}$, $K_w = 10^{-14} \text{ mol}^2 \text{ dm}^{-6}$

(i) $25^\circ C$ දී උත්ත ද්‍රාවණය තුළ $RCOOH$ හි විඛටන ප්‍රමාණය ගණනය කරන්න.

(ii) $25^\circ C$ දී උත්ත ද්‍රාවණයේ pOH අගය ගණනය කරන්න.

(iii) $25^\circ C$ දී 1.00 mol dm^{-3} වන සංශුද්ධ සලිය HCl ද්‍රාවණයක pOH අගයයන්, ඔබට ඉහත (ii) හි දී ලැබෙන උත්තරයක් ඉතර ඇති සම්බන්ධතාව කුමක් ද? එම සම්බන්ධතාව උදාහරණ වශයෙන් මෙහෙයවී පැහැදිලි කරන්න.

"ඉ" කොටස - රචනා

ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න. එක් එක් ප්‍රශ්නයට ලකුණු 15 බැගින් ලැබේ.

- 9. (a) ඇමෝනියා නිෂ්පාදනය කිරීමේ දී එලදු වැඩි කර ගැනීම සඳහා ගන්නා විවිධ ක්‍රියාමාර්ග පැහැදිලි වී, භා වෙන් වෙන් වී සඳහන් කරන්න. මේ එක් එක් ක්‍රියා මාර්ගය නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ කාර්යක්ෂමතාව වැඩි කර වන ආකාරය, උචිත අයුරු හා වෙන් වෙන් වී ඔබට හැකි පමණ සම්පූර්ණ ලෙස පැහැදිලි කරන්න. සෑයු මෙවැනි ක්‍රියා මාර්ග හතරක් පමණක් සලකා බැලීම ප්‍රමාණවත් වේ.
  - (b) ඇතැම් තත්ත්ව යටතේ දී, ඇමෝනියා වායුව පහසුවෙන් නයිට්‍රජන්හි ඔක්සිකෘත ප්‍රභේද බවට පරිවර්තනය කළ හැකි බව ඔබ විදහාගාරයේ දී විදහා දක්වන ආකාරය සංක්ෂිප්ත ව විස්තර කරන්න. සෑයු අදාළ ප්‍රතික්‍රියා සඳහා තුළිත රසායනික සමීකරණ ලිවිය යුතු ය.
  - (c) නයිට්‍රජන් වක්‍රයේ දී වායුගෝලයේ ඇති නයිට්‍රජන් වායුව සරල රසායනික ප්‍රතික්‍රියා මගින් ජල ද්‍රාව්‍ය ප්‍රභේද බවට පත්වන්නේ කෙසේ දයි පැහැදිලි කරන්න.
10. (a) සල්පිට්‍රික් අම්ලය පහත සඳහන් ද්‍රව්‍ය සමඟ කවර තත්ත්ව යටතේ කෙසේ ප්‍රතික්‍රියා කරයි ද?
- (i) කාබන්
  - (ii) සල්පර්
  - (iii) හයිඩ්‍රොක්සිජන් අම්ලය
- (b) CuFeS_2 වලින් ආරම්භ කරමින් සංශුද්ධ සල්පර් ලබා ගැනීම සඳහා ක්‍රමයක් යෝජනා කරන්න.
- (c) ඔබට සිත්ස් සහ ටින් ඇති සංරචක නිදර්ශකයක් සපයා දී ඇත. මේ නිදර්ශකයේ නිබන් සිත්ස්, ටින් සහ මැන්ගනීය නම්වෑයේ ප්‍රතිශත ඔබ නිර්ණය කරන්නට හැක්කේ කෙසේ දයි සංක්ෂිප්ත ව හා පැහැදිලි ව දැනීපත් කරන්න.
11. (a) පොටෑසියම්, කැල්සියම්, සල්පර් සහ ක්ලෝරීන් යන මේවෑයේ හයිඩ්‍රයිඩ් සලකන්න.
- (i) මේ හයිඩ්‍රයිඩ්වල බන්ධන ස්වභාව පැහැදිලි වී හා වෙන් වෙන් වී සඳහන් කරන්න.
  - (ii) මේ හයිඩ්‍රයිඩ් ජලය සමඟ දක්වන ප්‍රතික්‍රියා පැහැදිලි වී හා වෙන් වෙන් වී සඳහන් කරන්න.
- (b) "සජීව සද්ධති සම්බන්ධයෙන් හයිඩ්‍රජන් බන්ධන ඉතාමත් වැදගත් වේ." මේ ප්‍රකාශය සහා බව අදාළ කරුණු පහක් සලකමින් පැහැදිලි ලෙස විදහා දක්වන්න.
- (c) ඔබට සපයා ඇති සබන් නිදර්ශකයක ප්‍රතික්‍රියාවට භාජනය හෝ වූ කෝජරීක් යෝධා ක්‍රියාමේ ප්‍රමාණයක් ඉතිරි වී ඇති බව ඔබට දන්නා නිබන් රසායනික ප්‍රතිකාරක වශයෙන් ඔබට සපයා ඇත්තේ කැල්සියම් නයිට්‍රේට් ද්‍රාවණයක් සහ මැන්ගනීයම් නයිට්‍රේට් ද්‍රාවණයක් පමණි. මීට අමතර ව සාමාන්‍ය විදහාගාර පහසුකම් ඔබට සපයා ඇත. මේ තත්ත්ව යටතේ දී ඔබට සපයා ඇති සබන් නිදර්ශකයේ නිබන් කෝජරීක් යෝධා ප්‍රතිශතය නිර්ණය කිරීම සඳහා ක්‍රමයක් යෝජනා කරන්න.
12. (a) (i) ඔබ අධ්‍යයනය කර ඇති ප්‍රධාන ඔක්සයිඩ් වර්ග හතර නම් කරන්න. ඒ එක් එක් ඔක්සයිඩ් වර්ගය සඳහා නිදර්ශන එකක් බැගින් ඉදිරිපත් කරන්න.
- (ii) ඔක්සිජන්වල ප්‍රයෝජන පිළිබඳ සංක්ෂිප්ත විස්තරයක් ලියන්න.
- (b) විශාල ප්‍රමාණවලින් පෙට්‍රොලියම් ඉන්ධන හා බොර හෙල් දහනය කිරීම පරිසරය කෙරෙහි අහිතකර ලෙස බලපෑ හැකි ආකාරය පිළිබඳ සංක්ෂිප්ත විස්තරයක් ලියන්න.
- (c) ජලීය පොටෑසියම් අයඩයිඩ් අයඩීන් සහය ද්‍රවණය කර ඇත. මෙම ද්‍රාවණයේ නිබන් සමස්ත අයඩීන් සාන්ද්‍රණය (එනම්, I_2 සහ I^-) නිර්ණය කරන්නට ඔබ හැක්කේ කෙසේ දයි සංක්ෂිප්ත ව පැහැදිලි කරන්න.